

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Macherentini Societatis Iesv Theologi,
Explanatio Catechismi Catholici**

Macherentinus, Johannes

Colon., 1612

De Poenitentiae Partibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39397

clesiæ & propriæ neglectus, quid est aliud, quam in vanum gratiam Dei recepisse? Non auderemus itaque à graui peccato liberum credere hoc omittentem, mortale verò an veniale sit, Deo relinquimus.

DE POENITENTIÆ PARTIBVS.

Quot sunt partes seu actus poenitentia?

TRes esse non scriptura tantum, sed & natura docet: Nam cum filius, seruus, aut amicus, Patrem, Dominum, aut amicum læsit, aut ratione quauis in illum aliquid commisit, si reconciliari vult, primo agnoscit & detestatur quod fecit, tunc illum in quem peccauit adit, & coram eo confitetur, & agnoscit se malè fecisse, demum offert se paratū satisfacere pro arbitrio eius, in quem peccauit: ita etiam in peccatis contra Deum commissis scriptura nos docet, & verbis, & exemplis fieri debere; vt videlicet.

Primò, vera agnitione peccati, & detestatione coram Deo humiliemur: *Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, & peccatum meum contra me, vel coram me est semper,* inquit Psal.

Deinde, vt & hoc ipsum, vel coram Deo solo, vel coram hominibus, sicut ad illius gloriam pertinere agnoscimus, confiteamur.

mur. Est enim confessio peccati in scriptura:
Dixi, confitebor aduersum me iniustitiam meam. Et *Psal. 31.*
 Iob sub exécratione inquit: *Si abscondi quasi* *Iob. 31.*
homo peccatum meum, & celavi in sinu meo ini-
quitate meam: cum scilicet ad Dei gloriam
 & salutem suam illud oportuisset manifesta-
 ri. Et huc pertinet illud: *Fili mi, da gloriam* *Ios. 7.*
Deo Israel, & confitere, atque indica mihi quid fe-
ceris, ne abscondas.

Et postremò etiam docemur nos diui-
 no iudicio subijcere, & quam ille imposue-
 rit pœnam humiliter subire. Ego (inquit
 Psalmus) *inflagella paratus sum.* Et Hieremias: *Hier. 29.*
Corripe me (inquit) Domine, veruntamen non in
furere, sed in iudicio, ne fortè ad nihilum redigas
me: quæ tria etiam in pœnitentia Dauid de
 peccato Bersabæ inueniuntur.

DE EFFECTV POENITENTIAE.

Quæ vis & efficacia sacramenti pœnitentia.

Primò, efficit remissionem petere iuxta
 illud Ezechielis: si impius egerit pœnitenti-
 am ab omnibus operibus suis quæ operatus
 est, & custodierit omnia præcepta mea & fe-
 cerit iustitiam & iudicium, vita viuet, & non
 morietur.

Secundò. Eodem momento quo pœni-
 tentiam veram agit peccator recipit gra-
 tiam Spiritus Sancti, imo & ipsum Spiri-
 tum sanctum, hospitem, nutricem, & recto-

rem

vita suæ, vt quasi prudens & fidelis nauclerus per procellosum huius mundi pelagus, in optatum portum perducatur. Vnitur Christo vt membrum viuum capiti, vt sic illi unitus, particeps fiat influentiæ gratiarum meritorum laborum vitæ eius sanctissimæque mortis.

Confestim adoptatur in filium Dei hæredem regni cœlestis, tractatur vt filius: siquidem ipse curam eius suscipit & prouidentiam, quam habere solet erga omnes qui illius sunt. Pius pater in domum suam recipit filium prodigum, iubet illum indui stola prima, id est veste prioris gratiæ, eique dari anulum arcanorum diuinæ sapientiæ, id est, nouam cognitionem rerum diuinarum quæ occultæ sunt, & ab oculis huius mundi absconditæ.

In illa hora exultant cœli, & canunt angeli laudantque Deum in excelsis & festos dies agunt in aula cœlesti ob conuersionem noui fratris. Omnes quoque creaturæ, quæ ante cōtristabantur propter offensam creatoris & creaturæ amissionem, tunc lætantur & dulce cantant Alleluia, ob nouam illius reparationem. Inter omnes autem bonus ille pastor qui tot laboribus & molestijs, perditam ouem suam quæsiuit, & inuenit, illam in humeris suis ad ouile reportat & conuocans amicos & vicinos suos dicit congratulamini mihi, quoniam inueni ouem meam, quæ perierat.

Ter.

Tertio pœnitentia restaurat bona quæ per peccata amissa sunt ; vt sunt virtutes Theologicæ , & infusæ omnes , non autem acquisitæ , merita quoque virtutum quæ peccatum præcesserant.

Redeuntne peccata dimissa per pœnitentiam, reuertente peccatore ad vomitum?

Aliquo modo redire apertè Dominus indicat in parabola, in qua nequam seruus vniuersum debitum reddere iubetur, etiam dimissum, quia in conseruum immitis fuit: omninò autem & simpliciter ea redire, ita vt propter ea puniendus sit, qui postea peccauit, nec diuinæ pietati, nec veritati Sacramenti, nec Sanctorum doctrinæ congruit: *Sine pœnitentia enim sunt dona Dei, & vocatio.* Quod Rom. 11. ille igitur semel donauit, non repetit.

Explica qualiter non redeant, & qualiter redeant?

Non redeunt necessario secundum inordinatam conuersionem suam ad bonum commutabile: qui enim antea auarus fuit, post pœnitentiam potest fieri prodigus. Nec etiam secundum maculam & reatum suum prout à præcedentibus peccatis causabatur: sed quia efficiunt sequens peccatum maius, & sunt quædam circumstantiæ aggravantes. Cum enim tanto grauius peccemus in Deum, vt Paulus, inquit, quanto plus *diuitias bonita-* Rom. 2.

Nota.

nitatis eius & patientie, & longanimitatis contemnimus, inter cætera verò bonitatis Dei dona hoc tam insigne sit, quo remissa sunt nobis peccata: peccantes verò rursus contra hoc agimus, & illud contemnimus: non possunt peccata sequentia remissionem, non tanto maiora esse, quanto plura, aut sæpius remissa sunt. Est itaque pro certo habendum, eum, qui post remissa peccata peccat, cæteris paribus tanto grauius peccare, quanto plura, aut sæpius remissa sunt ei peccata: ita scilicet, vt duobus eadem specie & affectu peccantibus, ille arctius irretitus sit, & grauius peccet, cui antea erant remissa peccata, quam qui tunc primo peccauit: & si ambo- bus remissa fuerint, ille plus peccat, cui plura; Quanta verò sit hæc grauitas Dei iudicio relinquendum est.

Est ne minor ingratitude peccantis post remissionem quam post innocentiam?

Quamuis donum innocentie simpliciter maius sit remissione peccati, tamen in ordine ad eum cui remittuntur peccata, tanto maior fit illi gratia, quanto indignior ea erat, & quanto fuit maior gratia, tanto est postea maior ingratitude. Neutra tamẽ speciale peccatum est, nisi sit in contemptum beneficij remissionis peccatorum, aut cuiuscunque alterius. Obluisci verò beneficij, aut memoratum non magni æstimare,
vel

Ingratitudo quando fit peccatũ speciale.

vel propter illud nō retrahi à peccato, commune est, sed grande proculdubiò malum. Quatuor tamen sunt peccata, propter quæ specialius dicuntur peccata dimissa redire, ob peculiarem ingratitude[m] erga remissionis beneficium. Odium fraternum, hoc est illi nolle remittere, apostasia à fide, contēptus confessionis, & dolor de pœnitentia prius facta.

Quo in statu sunt, qui assidue, & frequenter recidunt post actam pœnitentiam, siue in eadem quæ prius habuerunt, siue in alia peccata?

In periculoso admodum: Secundum enim arctius irretit, implicat ac tenet animam quam primum, & adhuc arctius tertium quam secundum, & sic deinceps.

Sapè hæc plebi proponere Catechista, si animarum salus tibi curæ est.

Quæ est illa animæ implicatio?

Primò, frangitur magis virtus ad benè operandum.

Secundò, fit maior cæcitas in intellectu.

Tertiò, efficacior propensio in malum in voluntate.

Quartò, ipsum peccatum altiùs suas radices agit, & fortius efficitur in anima. Itaq; dubitari non potest, maiori opus esse conatu, & maioribus viribus ad agendam pœnitentiam, post primam remissionem, & ita deinceps post secundam & tertiam, & sic in

inf.

infinitem. Rursum vires ipsæ debiliores fiunt; Deus etiam magis auersus, ut à magis ingrato: quis ergo nō videt quantum sit periculum? Itaque opus est, ut frequenter, & nos ipsos, & alios deterreamus à facilitate hac relabendi in peccata: & multo magis ab hac estimatione, quod facile sit iteratō, & infinitis pœnitere: verba illa Petri subinde, & frequentius inculcanda:

2. Pet. 2.

Si enim refugientes cōinquinaciones mūdi in cognitione Domini nostri & Saluatoris IESU CHRISTI, his rursus implicati superantur, facta sunt eis posteriora deteriora prioribus. Melius enim erat illis non cognoscere viā iustitiæ, quam post cognitionem retrorsum conuer- ti ab eo, quod illis traditum est, sancto mandato: & cætera quæ eo loco dicuntur. Illud etiā Eu-

Lucæ. 11.

angelij, ad quod & Petrus alludit: sunt nouissima hominis illius peiora prioribus: timendum magis est (ut inquit Beda) quam exponendum.

Ergone desperandum sapè relabentibus?

Petrus Soto De pœnitent. lection. 17.

Valdè curandum est, ne in desperationē præcipitentur peccatores: sed non parum etiam cauendum, ne patrociniū latæ huic viæ, quæ ducit ad perditionem, præstemus. Certè nos putamus (ait Petrus Soto) vehementissimè timendum illis, quos assuetos peccatis, & frequenti huic pœnitentiæ, qui nunquam efficaciter vitarunt illa, vltimus mortis articulus inuenit. Est enim in hoc loco sen-

co sententia Augustini magnæ prudentiæ & sapientiæ Christianæ consideranda. *Va* (inquit) *peccatis hominum, quæ sola inusitata exhorrescimus, sitata verò (etiam si pro ipsis sanguis Filij Dei sit effusus) quamuis tam magna sint, vt omnino claudi contra sese faciant regnum Dei, sæpè videndo omnia tolerare, sæpè tolerando nonnulla etiam facere cogimur. Atque vtinam, ô Domine, non omnia, quæ non possumus prohibere, faciamus.* Itaille in verba illa 4. ad Galat. *Timeo ne fortè sine causa laborauerim in vobis.* Quæ postea citauit ipse in Enchridio ad Laurentium. Itaque ex hoc apertè constat, quod experientia videmus, quando sæpius repetuntur peccata, faciliora videri, & ideò leuius de his agi pœnitentiam, cæterum ex dictis constat, & grauiora esse, & maiori egere pœnitentia. Timendum itaque meritò, ne in vltimo mortis articulo, eodem modo agatur pœnitentia, vt ante. Non omnem qui redit ad peccatum tam vehementer putamus terrendum, sed peccata infirmitatis etiam mortalia sunt, quæ ad modicum tempus præoccupant: cæterum consueta, & consuetudine pro nihilo aut pro minimo habita, & tamen mortalia illa, non satis possumus dicere, quam sint timenda, & quantum ab eis Christiani deterrendi.